

Pom hāj Bóh!

Sy-li spěval,
Pilnje dželaš,
Strowja ēe
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Préz spar mérny
Čerstwosć da.

Njeh ty spěvaš,
Swérny dželaš
Wśedne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebjes mana
Njeh ēi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrēv ēe. F.

Sserbske njedželske čopjeno.

Wudawa ho kóždu žobotu w Gsmolerjez knihicíslužebni a ploczi schmörtlémie 100.— hr.

Quasimodogeniti.

1. Pětra 1, 3.

S tým kłowom s Pětroweho lísta strowi našha njedžela našich semscherjow w Božich domach, hdž ho tam sanješe:

„Khwaleñ budž Bóh a tón Wótz našcheho Čenjeſa Česom Khryſta, kiž je naš po kwojej wulcej ſmínoſci i nowa porodzik na žiwu nadžiju psches to horjesticze Česom Khryſta wot morwych.“

Quasimodogeniti, to rěka: s nowa narodženi; pschirunaj tež 1. Pětra 2, 2. A to dyrbimy my bycž wschitzy, dokež ſmy tola dužy wo! jutrow a tač dužy wot kſiža na Golgatha a wo! jutrowneho rowa a dokež ſmy tola dužy wot póstneje abo jutrowneje ſpovjedže a Čenji ſoweje hofzinh. Abo njeſkmy to?

Quasimodogeniti, ſrosumiſch to, ſchto tuto kłowo, tutu nje-đela wot tebje chze? To, ſchtož Bóh Čenje do zyla wot cžlowjeka, wot tebje chze! Ty dyrbisich wotemrēcz temu staremu wot paradiſa ſem a ho s nowa narodžicž w tej wérje a psches tu wérnu do teho kſižowanego a jutry ſažo stanjeneho ſbóžnika Česuža Khryſtuža a dyrbisich bycž džecžo Bože, abo ſchtož to ſame, cžlowjek wérny, s jenym kłowom: jutrowny kſižecjan! A hdž ty to njeſky wot kſiženizy ſem, wot kſižecjan noweho na-roda, dyrbisich to s najmjeňsha wot tutych jutrow ſem bycž, ače njeſabudž, niz wot jutrow ſamych ale tež wot cžicheho pjatka a potom haſke wot jutrow. Tam na Golgatha dyrbisich stacž pod kſižom a tam dyrbí, kaž Česužej to cželo ſemiske wotemrēje, tebi wotemrēcz, ſchtož je hréšlyne, ſle a njedobre na tebi a we tebi. To dyrbisich tam poſhwacž do rowa cžicheho pjatka. A horje-ſtanycž dyrbisich to nowy cžlowjek, w kotrymž móz a žiwjenje je węczne žiwu byl!“ Hlej, tu maſch rezept! Byli hnadny čaſ

ta wéra, ta jutrowna wéra, kotraž ho wusnaje wschudžom a psche-žo: „Ja wém, so je Česuž Khryſtuž staný a so je žiwu, ja tež s nim žiwjenje b'du widzecž!“ Tuteje wérny wschu poſnosć a ſylnosć dyrbisich nječ tač, so wschudžom, tež w czémnym dole wu-ſnajesč: „Ja j mojim stanjenym ſbóžnikom a mój ſbóžnik so mnú!“ Tuteje wérny druhé mjeno rěka: Žiwe ſjednoczenſtvo s tym žiwym ſbóžnikom! A ſchtož je w tutej wérje ſwérny hacž ſ ſmijercži, ma tež w czémnym dole ſmijercze tu wéstoscž, so s nim je tón stanjeny ſbóžnik, a wón wě wusnawacž: „Eſmijercž je pôzreta do dobýčza! Hdž je, ſmijercž, twoje žahadlo? Hdž je, hela, twoje dobýčze? Bohu pak budž džak, kiž nam dobýčze dawa psches našcheho Čenjeſa Česom Khryſta!“ Ta njeho dopjelnja ho potom: „Dokež hy so mnú we wérje na ſemi, ſym ja s tobú w njebjeskej węcznoſci, ja, twój ſbóžnik!“

A tomu, so by to tač bylo, je Česuž Khryſt tola do ſwěta pschischoł, so by to runje s tobú tač bylo! A to hy ty nětko ſažo ras dužy wo! jutrow. Je to s tobú tač? Šhy ty jutrowny kſižecjan w žiwej wérje? Abo pschezo hſižecje niz? Abo hiž ſažo niz wjazh? Hdž niz, ſajſi hy ty to bajeř 2. artilla, w kotrymž tola s Lutherom prajisch: „so bych ſam jemu a w jeho králeſtwje pod nim žiwu byl a jemu kſižil we węcznej prawdoſczi a njewinoſczi!“ Hdž niz, ſajſi hy ty to tola plapotař teho, ſchtož s Lutherom wu-ſnawacž w ſakramentomaj ſhwjateje kſiženizy a ſhwjateje wje-čerje: „so tón starý Hadam w naš psches wſchédne roſkacze a poſkutu ho dyrbí potepicž a wumrēcz se wſchěmi hréchami a ſlymi lóſchtami a ſažo wſchědnje won pschińcž a horjestanycž nowy cžlowjek. Kiž by w cžiſtoſczi a prawdoſczi psched Bohom węczne žiwu byl!“ Hlej, tu maſch rezept! Byli hnadny čaſ

pôsta a jutrov saho ras skomôžil, naľož tutón rezept hnydom dženja a to do čísla, a ty budžesť, schtož dyrbisť: Quasimodo genitus, s nowa narodženy. A njeskomôž, to čziniež po Lutheroym poslovje: kôždy džen s nowa! Hdyž to dže wo stromosez twojeho čela a twojeho živienička, naľoujiesť th sto rezeptow a šredkow, jeno so by je podleschil wo měšazh a, hdyž vyšoko pshin-dze, wo lêta. Hdyž pak to dže wo stromotu, haj wo živjenje, wo véczne živjenje dusche, nijedýrbjal ty to pswérne a pilnje tutón jedyn rezept naľozowacž! A tutón pomha!

Sa to pak potom ſaplačz džak k tomu, kôryž czi tuto vnuſtromjenje a tuto živjenje dava: Bohu! „Ahvalený budž Boh a tón Wôz naschego Čnieja Jesom Chrysta!“ napomina to a nasche žlivo. Njejžyli činieř tuteho, njejžy tež činieř jutrovneho ſkutka njejžy tež jutrovny ſcheczian!

A tola dyrbisť ty, dyrbimy my wschitzh bycz jutrovni ſcheczenjo, jeli so čzemy wschitzh wobſtacž nětke w pschichodze, a to ſebje ſameho dia a to naschego lida dla! Jenož w tajsej jutrovnej věrje leži měz wobſamknjenia, katraž naſchennu lida j mōže vnuſomhačz s čzennoth, s hubinu, ſe ſahubu na ſhwétko, na vyšofe, k živjenju. Tuž budž, ichlož dyrbisť, abo njejžy ty je hiſcheče, ſezin ho, schtož dyrbisť: Jutrovny ſcheczan, jutrovna ſcheczan! Haj budžmý quasimodogeniti. Samjeň.

Votročz.

Epízača w ſlowackej rčzi Kristina Rovowa.

4. stav.

Druhdý ſi eži to týdžen po týdženju, měžaz po měžazu mi- nje a ty njevěš, hdje dny wostanu. Tak bě to tež pola Ondražkez. Njejachu drje wjèle džela; tola ženje žane lěto njebehu tak s lohka s njeje k ſtronu kaž w tuthu lēze.

„Snadž je to tehodla tak“, myſlesche ſebi burówka, „ſo my to ſtajnje ſ Božim ſlowom ſaprežinam a tež ſkonežinam“.

Burówka bě ſažo tak daloko wusirovjenia, ſo mōžeſche ſama waricž. Dorka njeſtebaſche wot pólneho džela preč wostacž, je nož rano pſchinoschorvaſche jej ſ Methodom a ſ Ondrejom wodn a drjewo, abo ſchtož hewak niſne, a ſchtož bě domej najbliže, tho- džesche dyž a dyž pohladačz, hačz njeby niežo trjebala. Hiſcheče ženje w živjenju njebe ſo Ondražikova tak dobro měla, kaž nětke.

Předný bě muž husto ſyh a kruth był; tež wona mōžeſche twjerdu hivru. Byli wón pjaný był, hačz runje wopilz nje- běſche, a ſo w domje njerodne ſadžeržal, by wona ſwarjela; po- tom njebyſhtaj nježele doſho žaneho ſlowežka ſe ſobu rēža vj. Džowki běchu wojerjene a pſchichodni ſhnojo nočzýchni poſlu- hačz. Tuž njeñdželje ſ hospodaſtvom do předka. Dženja ſačzu burówka to, ſo njebe žaneho Božeho žohnowanja na zylkym domje wotpoczovalo. Njebehu ſo zyle lěto modliši, ſhiba, ſo k Božemu blidu džehu; rano pſchi ſtawaniu by drje ſebi kôždy něſhito ſbórbotat, ſebi pak niežo pſchi tym myſlit. Njeđakowni běchu woni to byli a ſli, zyle wot Boha wotpadieni! Tak by jich Boh to tež žohnovač moħl! Žona ſpóšna ſo dyrbisť ſo k Bo- hu wróčziež, a tuž ſo ſ zyle ſwojej wutrobu wobročzi. Čjujeſche, ſo, hdyž ſchto na ſhwéče, wona jeneho wumóžnika trje- ba. Tak wotewri ſmeju wutrobu Šynej Boženu, Jeſuſej Chrystuſzej, a tutón ju ſa ſwoju wſa.

Tako ras ſe ſwojim mužom wjeczor hromadže ſedžeschtaj. ſo wona jemu tehole wusna a jeho prokresche, ſo by jej wodač, ſo njeje jemu jena tak dobra žona byla kaž by to dyrbjača; tola wona čzysche, dokelž bě jej Boh živjenje ſ nowa daril, ſlepje pr Božej woli živa bycz a ſwojim domjazym ſlepje ſlužiež.

Ondražik čjujeſche, ſo je wohaňbeny, wóčzy buschtej po- nej ſyloſow.

„Né!“ džesche wón, „wodaſmoj ſebi jedyn druhemu. Ty bě mi rjedliſha mandželska hačz ja tebi mandželski. Ale Method ma prawo: Tak njemóže to hačz k ſmijereži dale hicž! Pſchetož ſchto potom? My dyrbimy poſtačz a ſ nowa ſapocžecž!“

„Haj, wopravdje, my ſmy zyle pſchecžiwo Božej woli živi!“

„Ta njejkym tq hiſcheče nifonu praſit, tebi pak jo praſu: Hdyž tuteho člorjeka widžu, kaſ je živý, a ſebi wopomnu, kaſ ſym ja w ſwojich mlodých lětach a hačz do dženja živý byl, dyrbju ſo pſcheczo hanbomacž. My mějachmý tež Bože žlovo, to a ſa zyle lěto je nječitachmý, haj, pſchidajmý jenož: my běchmý njerodniſhu živi hačz němý ſlót. Tón žerje, ſpi, džela, — žerje, ſpi, džela — ale wón ſ najmjeñſha njeſeli. Tež my ſmy ſedli, ſpalí, dželali, pſchi tym pak tež pili, Boha hanili a člowjekom ſallivali. A tak ſmy my to tež nasche džecži wocžahyli! Njeđimam ſo, ſo ſu p̄ečku čzahyke, ſu dobreho maſo doſež domach měſe!“

Tak rčezeschtaj muž a žona mjes ſobu. A ſamžny wjeczor to bě, — bě to katolíſki ſtrjath džen, — ſo ſo w ſadovej ſahro- dze ſažo Samko Petrasch ſ Dorku rosmořovjeſche: Wón ſedžesche na ſewy, kořuž bě Method ſa burówku pſchipravil, wona ſtejeſche, jemu napschecžiwo, na starý ſchotom ſlehnjena, a po- ſkudhaſche na to, kaſ jej rjanu ſtawijnu wo tym powjedaſche, kaſ běchu laſtožy domoj pſchileczač. Pſchi tym jej praſi, ſo je tež hižo dužy po puežu, ſo tež kôždy džen ſ modlitwu ſapocžina a ſkonežja, a ſo ſo boji, Bože ſaſnje pſchecſtupicž. Potom jej powje- dasche, kaſ poła ſtareho Davita ſicžiež a ſlepje pižacž wuknje, ſo čze nan jemu pſchekupſtwo wuhotowacž a ſo budže w nowym pſchitmarku bydlenje ſa njeho.

Holza ſo ſprawnje wjekesche. Hižo jako džecžo bě Samko wobžarovala a ſebi poſdžiſho huſejíſho myſlila, ſchto to ſ nim budže. Tehdy wſchaf njemóžeſche ſkoro ani krocžalſki ſežinicž, nětko džesche to ſlepje, njech tež hiſcheče pomalku. Hewak běſche wón rjanu mſodžen. Tuž wón nětko njebudže trjebacž tak bjeſe wſcheho ſužitka w ſahrodze abo pſched khežu ſedžecž. Dorla wſchaf dawno hižo wot jeho ſotrow wjedžesche, ſchto tam domach twarjachu, tola nočzýchne jemu wjekele ſkaſyč, a tuž čzinjeſche, jako njeby hiſcheče niežo wjedžala.

Ondrej pſchistupi k nimaj runje jako Samko laſtožy na- ſponini. Bě to hižo ras wot njeho ſkyſchal. Tuž ſebi roſpo- minachu, kaſ rjenje a kaſ ſpomožne by to bylo, hdyž bychu ſo taſ ſhromadžowli a tajke modleſſke ſhromadžiſny wotměvali kaž laſtožy.

„Wěſtaj wój“, rjekný Dorla, „hdyž je to kôždy džen ſruch

wot tuteho domojpucža, dýrbjeli my to tola kóždy džení tať sa po-
cjinač! Ľastojzhy spěwachu a modlachu ſo píšezo předy hacž
ſažo kruch pueža lecžachu!" —

Jako ſo potom wjedžor pola Ondražikez ſwojba k wjedžeri
ſhromadži a po wjedžeri bur Methoda napominasche, ſo by jim
ſ biblije čítač, pohladný Dorka na Ondreja a Ondrej na Dorku,
a potom pohladnýchtaj wobáj na starsheju, a w jeju wutrobje
wožiwi ta myſl: Šda ſo, ſo čhetaj tehorunja ſ lastojzami
čahnuč!

Šwět do koſa wokolo pak mjes tym dale w hréchach dré-
maſche, Ondražikez ſwojba pak a jeje ſužodžo wotuežachu po-
malku. Šwiaty Duch wotewri jim woči a písmo, ſapocžachu
Boha pytač, kebje ſam ho a ſvoje hréchi ſpósnavacž; ſapo-
čachu pak tež, Khrystuža ſpósnavacž a podachu ſo tať ſ lastoj-
zami na domojpuež — ale, bohužel, niz wſchitz!

* * *

Tutu našymu běchu ſo ſlowki w zvlej krajinje jara derje,
radžike. Vě to krahne, kať to jich telko na ſchomach wižasche, ſo
ſo halohy ſamachu.

„Wěſch ty ſhoto?" rječny ras popoldniu bur Petrasch ſmo-
jemu ſynej, „ja pónu na gmejnski hant po dowolnoſež k pale-
nju. My palimy ſlivoviz! — To je tón wo ſlowatſteho luda
na bôle ſlivovany paſenž. — Tež wot druhich híſcheze pſchitupju.
Dostanu-i potom dowolnoſež, móžesč ſlivoviz pſchedawacž.
A hdvž ty ludžom tutu poſkiežech, budžea čim radscho k tebi
do ſlamov pſchitadžecž."

Młodženča bolachu tute ſlowa, tola wón nanej ničžo dale
njepraji. Jako bě tutón do bróžne ſchol, dzěſche wón k Metho-
dej. Namaka jeho na tym ſwojim pſchi ryczu. Njedaloko wot
njeho džekachu tež Podhajſkež.

„Witaj, Šsamko! Šhoto wjedže tebje ſem?"

„Haj, — jenož tať! Dýrbju tebi něchto wupowjedacž!"

Pſhczelaj ſo poſtrouňchtaj a Šsamko powjeda, ſhoto je
jemu nan prajil.

Methodowe woblicžo ſo poſhnuri. Blyſk hněwa, kaſki jón
Šsamko ženje híſcheze njebe poča Methoda wiſladač, wujedže
jemu ſ wočžom.

„To je ežerlowa myſl! Šsamko, ſhoto by ty prajil, byli
eji twój nan porucžil, ſ tuthm wopacžom tam ſužoda Podhaj-
ſteho ſarasycž?"

„Alle Methodo! Šhoto to rěžiſh! Tajke něchto mi mój nan
ženje njeproneži!" ſawola Šsamko naſtróžany, „a ja njebyh
ženje to ežiniš!"

„Ow, ty jo ežiniſh! Wočži 'nož korežmu, njeh ſjawmu,
nječy potajmu! Ty wěſh, kaſki žalostny wopilz Podhajſki bě, a
kať je to jeho ſkončovač na ežele a na duschi, a ſo bě hido kaž
ſločzo! Někto je ſo ſ Božej hnadiu pſheměnjenje ſ nim ſtało.
Tež wón je njeſtvi nihdže hice ſhiba k nam a wam, ſo jeho to njeby
do korežny ſežohnylo; je híſcheze pſhczitivo ſpýtowanjam jara
ſlaby. Šsy ty ſebi wěſty, hdvž wý ſe ſlivovizom ſapocžnječze,
a hdvž ma wón jón to tať bliſko pſched wočžomaj, a hdvž to jemu
jeho wohnjenje do noža ſajeddže, ſo wón to ſruth wostanje a
wobſteji? Wón pſchińdže k wam po muſu abo ſel, ſ tým naj-
lepšim pſchedewiacžom, ſo nochze ſo do hrécha ſawjeſč dacež, a
tolu wón pſchińdže eji to potom kaž wozza, kotař ſama k rěſanju
běži! Twój nan jemu poſkieži, ty jemu pſhczetſtwa dla na-
lijeſh, wón budže woptawacž, jeho žoldk budže ſažo njeměrný,
w nim wotueža ſažo to požadanje, wón njeſamóže napschecžiwo
ſtacž, wupije drje najprjedy jenož jemu ſchlenčku, jutſje pak
dwě! A potom jemu budže, jako býčku wohnja do njeho naleſi,

wón dýrbí píčž, píčž! A — wón budže ſažo tón wopilz, haj
hórschi hacž předy, budže džiwe ſwérjo! Wójske ſwětlo w nim
wuhaznje, jeho eželo ſthori a woflabuje a wón něhdže ſahinje
kaž ſločzo. Wón by to byl jena ſ tých lastojzow, kotrež tu domoj
chžachu, tola wón domoj njedónidže! — Wón je ſahinyl! —
A ſhto je wina na tym? Ty, Šsamko, ty!"

„Methodo, ſaſtań!" Šsamko džerži ſebi hlowu. „Fa-
njebuſu na tym wina, ja niz! Ja ani jemu ani žanemu dru-
hemu njebuſu naliwaež! Radscho njeh mje ſkónzuja!"

Šsamko wotendže, Method rýjesche ſrudženy dale. —

Tutón džení bě pola Petraschez helska hara! Tať rjenje bě
ſebi to bur wumyſlil, kať to wjele ſakluži a kať ſyn do předla
pſchińdže! Pſchetoz pſches ežo dha buchu židža bohacž, hdvž niz
pſches paſenž? A něko nočzysche ſyn poſklichacž! Prjedy by
mohl ſkalu hmež dýžli jeho! Vě blědy kaž ſežena a tſchepotacše
pſched roſhorjenym nanom, ale do těho ſwolicž, to njechasche.
Wjelo ſlych hlowow bě nan na njeho naſvolal, kaſkež je to jemu
ſkleny na jaſyl pſchinjeſechu, — kaž to Ššlowak ſ pſchislovom
praji. Wumjetowacše jemu, ſo je proscher, a ſo je jeho hido
lěta doſho žimicž dýrbjal, proscheria děhe wjazy nježiwi, hdvž
nočze poſklichacž, dýrbí po proschenju ſhodžicž!

Nanome ſlowa ſranichu ſhynou duſchu ſmijertnje, kaž
jenož to ežlowjeka ſlowa ſamóža. Do tuteje woſlanžy pſchińdže
macž, proscheracše teho jeneho a teho druhého, muža by ſnadž ſmě-
rowala, ale ſyna pſhemóž a naręčečez, to njeſamoh. Šſedžesche
tam kaž ſkalisko! Tuž ſo tež wona roſnijemdri. (Pofracž.)

Zvřej a ſtat.

**Swiaſt towařiſtwer ſchecžijanskich ſtarſchich ſa ſakſtu wo-
ſjewja tole:** „Runje je wukas cultuſoweho miniftra wiſchol, ko-
tryž dýrbí pſheměnici wukasaj 155 a 156, kotrež džiwaterej na wo-
phyt ſchulſteho roſwucžowanja na wot ſtata njeſchipóſnatych ſwje-
dženích, a ſo měritej pſhczitivo modlitwje a nabožnemu kher-
uſchij w ſchuli ſwonka nabožnemu roſwucžowanja. Pſchi tým
pak je jara naſpadne, kať jenoſtronizy tutón wukas jenož džeežom
katolíſkých a židewíſkých ſtarſchich a wuežerjam tuteju wěrywusna-
ćow to prawo ſchitka, ſo móžeja ſe ſchule wostacž, hdvž chzedža
žwoje wot ſtata njeſchipóſnate ſhwedženje ſhwecžicž. Na wopak
pſchiria tutón wukas wótrje evangeliſke ludove ſchule a pokracžuje
w tým, ſo by je bôle a bôle njeſſche ežanske ſežiniſ. Evan-
geliſke džezí a evangeliſy wuežerjo dýrſia na ſhwjathych dnjach,
ſotymž bu ſchit ſtata rubjeny, do ſchule hicež. Modlitwa a kher-
uſch, haj kóžde nabožne poſwucženje, njeh je kaſkež chze, kme ſo
jenož w nabožných hodžinach ſtačž. Šhoto ma to na ſebi, ſpó-
najesč, hdvž ſebi wobmyſlisch, ſo ſtej w ſakſej do zyla jenož
dwě nabožnej hodžinje dowolenej, tu a tam ſo do zyla ani we
jenej rječovni nabožne poſwucžowanje njeſtawa, druhdže ſažo
wob ſtudžen w jenej hodžinje jenož. Druhdže wuwostaja nabožne
poſwucžowanje w poſlednim poſlēze, wudawajo, ſo ſo to pa-
czeſkeje wuežby dla stanje, kotař ſo w ſamžnym ežaſu wot-
měwa. We wjelo ſchulach ſu jo na popoldniu nosid ſtajili
abo jo na dwě hodžinje ſa ſobu počzili. W přenich 2 abo 4 lě-
tach njewutřebaja ſo ſomo poſta'enej dwě hodžinje ſa nabožne
poſwucžowanje tehodla, dokelž je móžno, ſnutſka zvleho poſwucžo-
wanja tež bibliſke ſtawisny naſožowacž a ſa to nabožne hodžinu
pſchitročečez. Sa tón ežaſu njeje žaneho nabožnemu poſwucžo-
wanja! Porajſim, ſa tón ežaſu nježmě ſo po tuthm najnowſkim
wukasu ani nječiž ani kheruſch ſpěwacž. Runje w tých lětach,
hdvž džeežo rad nabožnemu ducha kréba, ſo wukublanje w tuthm
je ſchule wufamka. Tať ſo wot horjekach na to džiwa, ſo by ſo

evangelika ludowa szkoła ból a ból nješčescijanska scjinita. Je to potom džiw, so ho towarzstwa křeščencijanskich starskich we Šakſkej ból a lóle ps̄čecživo tomule wobaraja a so bliže a bliže ps̄čińdu i tomu, so praja: Tak njeńđe to dale! — Sa naschich herbskich evangeliskich starskich by wěscze sajimawo a wažne — hac̄ směrowaze, by ho pokasalo — bylo, byli ho jiní ras rosprawa wo wobstejnoscžach nabožn. he rošwucžorania na nasciach škulach podala. — —

— Wo wobstejnoscžach w ſakſkich far. kich domach powe jena rosprawa, kotaž je ho nadrōbniwo wo tym wobhōnjawa, něhdže tole: Něhdže 200 fararjow w Šakſkej je mušowaných, jn. vje wožadne dželo wobmjesowac̄ a pódlaſteje ſakſuzby p̄tac̄. Druha runje tał wulka licžba s nich by rad tajkeje pódlaſteje ſakſuzby hladata, byli ſkladnoſcze bylo; bydlá paſ p̄ſchedaloko a we wotležanym abo žu pſcheſtari, tał jo tajkeje njenamakaſa. Poła tutych je muša cžim wjetſcha. Pſchehlaſ dopofaže, so je mjes 1500 fararjemi jich ſedma 100, kotsiž maja dožahazých dohodow. Tich najwjažy nima poſoju ſkwojich ſakſiſkich dohodow, haj někotri jenož 10. džel. W měru nježni ho najwjažy s nich žane dohody placzile. Gasteate placzenja džea wróčo hac̄ i ſapocžatkej lěta 1922. Paſ jara žu fararjo ſchfodowani pſches tajke wuwostate placzenja dohodow, to lóžy ſpōſnajesč, hdyž ho dopomniſč, tał je mjes tym hrivna na hódnosczi ſhubila. Pſchi tym wſhém je paſ pſchichod jich wjele fararjow a wožadow hiſčce cženniſki. Wožebitu muſu pſchinjeſku ſobu ſhorosče. Pſchehlaſ poſaže tu wobras, kotrž dýrbi wutroby hnuc̄. Kelko muſu pſches ſherosče! Mjes tymi 1500 roſprawami pſche jich 600 wo ſhorosčach džecži, fararjow a fararjow. Operaziye ſu husto muſne, kotrež paſ ho wýkolicz placzisnow dla dale a dale wotſtorluja, a pſchi tym cžerpi ſtrwota. Wožebje týſhio je. hdyž bywa mandželska s macžerju, s macžernym ſbožom dže ruku ſa ruku starosč wo wſchědných khléb. Wožebje kaž ſo tu mlodym mandželskim jich mlode ſbožo. Je strach, ſo žu mlode macžerje do poroda cželnego wožlabnjenja dla bjes mozow. Runje tał boli to, hdyž dýrbi ſaž a ſaž nan pižac̄, ſo dýrbi ſyna abo džowlu ſe ſchule wſac̄, hac̄ runjež ſtaj wobdarjenaj. Ale krédkom njeje. Šsynyo ſteja to něk pſched zp̄le cžemnym pſchichodom a džowlam njeſamostanu ſamo měſtna w kontorach abo pižarnjach, dokelž je jich wutwucženje nježyle a i nowemu ſapocžatkej poſrachuju tež ſaž ſredki. Cžejko wotpočjuje to někole starosč wo wſchědných khléb a starosč ſa zp̄ly dom na fararjach — a to nimo a wýſche wſcheje cžeje, kotrž jím ſaſtojnſtvo hewaſ hižo nětſle ſkopi.

Sšwēdcženje ſekarja.

Starý ſekar Heim, jedyn s najbzławniſkých ſekarjow w Barlinie († 1884), napiša jukrócz do knihow ſkwojich wſchědných nashonjenjow: „Božo, kaž ſo cži džakuju, ſo hym ſo w cžaſu narodžil, w kotrymž móžu nowy teſtament cžitac̄.” —

S blifka a i dalofa.

We wólbach do ſhnodu jednatej dopižaj w Šerbskich Nowinach čzo. 75 a 76. Prěni dopižowat nježliuſha do cžitarjow naſchego nježiſkeho ſopjenka. hewaſ by wjedžał, ſo je herbska p̄redaſka konferenza w ſkwojimaj poſlednimaj poſedzenjimaj jenohlózne wobſamkylka, ſo Šerbj w Budysklim woſrjeſu wole. ſ. fararja Tomashku a ſ. wýſch. wuc̄. Hanežku. Wo tutym wobſamkjenju tu dwójny roſprawjachmy. Tola paſ je

ſwjeſzelaze, ſo ho ſa tutu wěz wſchudžom ſajimuja. A to dýrbiſti hiſčce ból, a to cžim ból, dokež tu wólbu bóry budžea. Njeńđe to tu wo wožobý, ale wo wěz! A naſchu herbsku wěj móže w pſchichodnej ſhnodze jenož herbski duchowny ſaſtuſowac̄ a najlepje to pſchedgħda herbskeje p̄redaſkeje konferenz. To je Injes farar Tomashku. A ſ nim naſch dotalny herbski ſynodala, teho naſlada je tež druhí dopižowat w Šerbskich Nowinach. A ſ nim budža tola pſchesjene — a tał ſ jenohlózny wobſamkjenjom ſherbskeje konferenz — wſchitzh Šerbj a tež — Němž, kelkož jich ſroſumja a ſroſumicž cžedža, tał wažne a rožudne pſchichodne lěta zyktwneho wuwigza a roſwieža w Šakſkej ſo naž Šerbow ſu a tał muſni tuž herbszy ſhnodalojo w ſhnodze. A tutych ma wějo Budyskli woſrjeſ wuſwolicej a móže to tež dokonjecž, hdyž ſu tu Šerbj pſchejene. Wobaj knjeſaj, ſ. farar Tomashku a ſ. wýſch. wuc̄. Hanežka ſtaj pſchilubitoj, ſo, jeli ſo ho wuſwolitaj, wólbu a ſaſtojnſtvo pſchitwosmjetaj. Tuž do wólbu wſchitzh ſa tuteju, Šerbj! A my ſměmy ſo nadječ, ſo ho tež na thi Němž, ipoſvařſhi wažnoſc ſeſhich wožebitych naležnoſcžow, ſa naſchego, hac̄ dotal tež wot nich woleneho, ſynodalu ſ. ſantora Hanežku rožudža i runje tał ſa wodenje naſcheje ſherbskeje p̄redaſkeje konferenz, ſ. fararja Tomashku, hdyž wuſnajemy, ſo niž wožobow dla ale wěz dla město hac̄ dotal tež wot Šerbow woleneho ſynodala ſ. primarija Hackera, poſtajimy ſ. fararja Tomashku-Budęſčanského.

Ša „Pomhaj Boh“ kaž do zyla ſa naſche ſherbske nabožne nowinaſtvo ſu ſo nam ſ nowa pjenježne podpjery poſkiežle, tał mjes druhim ſ ſetlicžanskeje wožady wſcho hromadže 5000 hr. a ſ Nožacžižanskeje wožady ſ nowa 1000 hr. Ša wſchitke tute a tajke pomožne ſtutki luboſče i Božemu králeſtwu a ſherbsku ſu ſudej wuprajimy wutrobne: Šaplač Boh! a „Zohnuj Boh dary a daricželov a tón wot nich ſpěchowaný ſtutl!“ — Šsměmy wěſce wožafowac̄, ſo tež ſ druhich wožadow tajku wožebitu ale paſ muſnu pomož doſtanjem ſa ſdžerženje naſchego nabožneho nježiſkeho ſopjenka kaž tež ſa naſch „Misionski Požol“. Naſche nabožne ſopjenka podpjerač a jím pſchepomhaſ pſches tutón cžaſ, rěka wotpadej wot Knjeſowje zyktwoje wožarac̄ a twaricž Božeho králeſtwu. — Dary pſchijimuj a duchowni, kotsiž je dale wotedaja na redaktora abo Šsmolerjeſ knihařnu, kaž tež tuta a redaktor. Žadaja-li ſo ſjawné ſvitovanja, ſvitujemy dary tež w naſchich ſopjenkach a w „Šerbskich Nowinach“.

Listowanje: M. w Hr. ſa Jubilate.

Biblija — cžaſ — cžlowjek.

16. thđen, wot 15. hac̄ do 21. hac̄leje.
15. Misericordias Domini: Jan 21, 15—17. — ſh. 717. — Rom. 3, 23—31.
16. pónđela: Pj. 127. — ſh. 734. — Rom. 4, 1—15.
17. wtora: Pj. 23. — ſh. 723. — Rom. 4, 16—25.
18. ſrijeda: Jan. 10, 12—16. — ſh. 721. — Rom. 5, 1—11.
19. ſtwtwórk: 1. Pětr. 2, 21—25. — ſh. 90. — Rom. 5, 12—21.
20. p̄jatk: Mat. 18, 1—7. — ſh. 802. — Rom. 6, 1—11.
21. ſobota: Eph. 6, 1—4. — ſh. 798. — Rom. 6, 12—23.

Samolwity redaktor: farar W̄rgac̄ w Nožacžižad.

Cžiſhež Šsmolerjeſ knihu ſiſhčeřenje a knihařenje, ſap. družtvo ſ mobmj. ruſowanjom w Budyskini.